

Warszawa, dnia 15 czerwca 2020 r.

L.dz. FZZ /757/06/2020

Marszałek Senatu
Pan Tomasz Grodzki

**Opinia Forum Związków Zawodowych
do projektu ustawy z dnia 21 maja 2020 r. o dopłatach do oprocentowania
kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej
przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych
innych ustaw – tzw. Tarczy Antykryzysowej 4.0**

Forum Związków Zawodowych wskazuje na listę zagadnień, zawartych w uchwalonej przez Sejm RP ustawie, które należy ocenić negatywnie, z punktu widzenia praw osób wykonujących pracę zarobkową.

Zastanawiające jest także, że ustawa nazywana potocznie kolejną z tarcz antykryzysowych, związanych z wirusem SARS-CoV-2, ponownie zwiera regulacje nie związane z tym zagrożeniem – np. zmiany prawa karnego i procedury karnej. Działanie takie należy ocenić jednoznacznie negatywnie, bowiem kolejny raz rząd, pod pozorem reakcji na epidemię, załatwia inne sprawy, które w normalnych warunkach, jako kontrowersyjne, wymagałyby pogłębionych analiz oraz dyskusji.

W zakresie uprawnień osób wykonujących pracę zarobkową, kluczowe są postanowienia art. 75 ustawy:

- 1. Pkt. 1 - Praca zdalna** – ustawa doprecyzowuje zasady wykonywania pracy zdalnej, co należy ocenić pozytywnie. W porównaniu jednak z pierwotnym projektem – **brak jest wskazania wprost, że korzystanie przez pracownika ze sprzętu nie będącego własnością pracodawcy, winno być dodatkowo wynagrodzone** (zniknął proponowany w wersji z 28.04.2020 r. zapis o ryczałtowym wynagrodzeniu 100 zł z tego tytułu).
- 2. Pkt. 2 - Dopuszczenie delegowania do innej pracy pracowników samorządowych** – na okres do 3 miesięcy, co do zasady bez zgody pracownika – z wyjątkiem dla kobiety w ciąży, pracownika opiekującego się dzieckiem do ukończenia przez nie 4 roku życia lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat

piętnastu. Takie rozwiązanie ocenami zdecydowanie negatywnie, zwłaszcza w sytuacji, w której rządzący mówią o normalizacji życia społecznego.

Ponadto, konieczne jest doprecyzowanie, np.:

1. Czy pracodawca w przypadku delegowania do innej miejscowości zapewni pracownikowi zamieszkanie?
2. Czy pracownik otrzymywać będzie zwrot kosztów podróży i diety zgodnie z obowiązującymi przepisami?

3. Pkt. 12:

Zdecydowanie negatywnie oceniamy:

a) wprowadzenie kolejnej możliwości obniżenia wymiaru czasu pracy lub objęcia pracownika przestojem ekonomicznym u szerokiej kategorii pracodawców, w przypadku wystąpienia istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń,

b) możliwość udzielenia przez pracodawcę pracownikom, bez ich zgody, urlopu zaległego w wymiarze do 30 dni – zwracamy uwagę, że nie jest w tym przypadku wymagany jakikolwiek wpływ epidemii na sytuację pracodawcy;

c) ograniczenie wysokości odprawy, odszkodowania dla pracownika za rozwiązanie umowy o pracę (w przypadku gdy przepisy przewidują takie świadczenie) na czas epidemii lub zagrożenia epidemicznego – do wysokości 10-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę. Sformułowanie artykułu wskazuje na jego stosowanie także do odszkodowań wypłacanych np. w związku z wadliwym, niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy, czy np. odprawy emerytalno-rentowej, co jest szczególnie rażące. W celu wyeliminowania wątpliwości w tym zakresie celowe byłoby, w przypadku przyjęcia proponowanych rozwiązań, zamieszczenie jednoznacznego zapisu, że ograniczenie nie dotyczy odpraw emerytalno-rentowych czy odszkodowań w związku z nieprawidłowym rozwiązaniem umów o pracę.

d) możliwość zawieszenia tworzenia lub funkcjonowania ZFŚS, dokonywania odpisu podstawowego, wypłaty świadczeń urlopowych przez pracodawcę w porozumieniu z ZZ – proponujemy uzupełnienie tej regulacji o wskazanie, że środki uzyskane z niedokonywania odpisów na fundusz socjalny, winny być przeznaczone na cele związane z utrzymaniem zatrudnienia;

e) możliwość jednostronnego wypowiedzenia umów o zakazie konkurencji po ustaniu zatrudnienia (umowy o pracę i umów cywilnoprawnych) przez pracodawcę/zleceniodawcę za 7-dniowym wypowiedzeniem

f) zapis zgodnie z którym u pracodawcy u którego nastąpił spadek obrotów gospodarczych lub wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, nie stosuje się postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania, wprowadzonych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalających wyższą wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym niż określa ta ustawa. Naszym zdaniem, kwestia ta powinna być rozstrzygana na poziomie zakładu pracy w uzgodnieniach autonomicznych pracodawcy i związków

zawodowych/pracowników. Arbitralne wprowadzenie takich zapisów nie tylko niweluje możliwość prowadzenia uzgodnień wewnątrzzakładowych, ale stawia w pozycji przegranej słabszą stronę stosunku pracy, a mianowicie pracownika.

4. Pkt. 44

Zmiana w art. 15zzzzzp w ust. 1.

Sprzeciwiamy się przedmiotowemu traktowaniu instytucji finansów publicznych, jakim jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zatrudnionych tam pracowników.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest podmiotem sektora finansów publicznych, który jako jednostka strategiczna w walce z ekonomicznymi skutkami epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 rękami ponad 44 tysięcy pracowników wykonuje dodatkowe zadania związane z Tarczą Antykryzysową.

Pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w dużej części wykonujących pracę w nadgodzinach, wspierają gospodarkę i przedsiębiorstwa przez realizację wypłat zasiłków opiekuńczych, świadczeń postojowych, ulg i umorzeń składek na ubezpieczenia społeczne. Docierają do nas informację, że ZUS ma także przejąć świadczenia solidarnościowe, z dopiero co uchwalonej ustawy z inicjatywy Prezydenta RP.

Obecnie rozpatrywanych jest ponad 3 miliony najróżniejszych wniosków w ramach Tarczy Antykryzysowej i wypłaty sięgające dziesiątków miliardów złotych.

Regulacja, która tym zaangażowanym pracownikom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych mówi o możliwości redukcji zatrudnienia (wysłania ich na bezrobocie) czy zmniejszenie wynagrodzenia, wpływa bardzo negatywnie na motywację do dalszej pracy.

Z poważaniem

Dorota Gardias

Dorota Gardias

PRZEWODNICZĄCA
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

